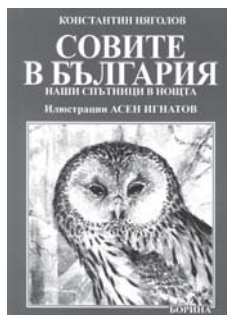

Втора книга за совите

Златозар БОЕВ

НЯГОЛОВ К. 2003. Совите в България – наши спътници в нощта. Борина, София, 1-104.

Изминаха само 15 години от издаването на първата българска книга за совите (СИМЕОНОВ, С., 1988. Совите – наши тайнствени приятели. БАН, С., 1-152.) и ето, че вече в ръцете си държим една нова, великолепно оформена и прекрасно илюстрирана книга за “летящите котки”. Повишеното внимание към совоподобните птици (Strigiformes) се дължи, както на интересната им външност (големи глава и очи, надочни кичурчета от пера, силни и остри нокти на краката, меко оперение), начина им на живот (нощна и привечерна активност, издаване на приглушени или пискливи, но малко зловеещи за човека звуци, безшумен полет, инфрачервено зрение), природозащитния им статус (застрашени и редки видове, всички включени във Вашингтонската конвенция CITES), а също и на важното им практическо значение (системни унищожители на масовите мишевидни гризачи и много насекоми, които са изяви вредители на селскостопанската продукция). Совите са и символ на мъдростта и с тайнствената си прикритост неоснователно са дали повод някъде да ги смятат за предвестник на нещастие. Книгата е създадена от двама изяви природозащитници и отлични познавачи на птиците. Константин Няголов е автор на текста, а прекрасните цветни и черно-бели рисунки (99 на брой) са дело на все по-популярния млад анималист – биолога Асен Игнатов. Рисунките на Игнатов, представящи всевъзможни пози, които илюстрират победението на нашенските сови са допълнени и от 19 майсторски цветни снимки на чухъл, горска ушата сова, кукумявка, бухал, забулена сова и др. Изтъкнатият наш зоолог, ст.н.с. д-р Петър Берон, е автор на предговора. “Совите в България” е научно-популярна книга за 12 вида сови, 10 от които са разпространени и у нас. За всеки вид К. Няголов представя богата информация, разпределена в следните рубрики (за някои видове те са назовани различно): латински названия, синоними и народни названия, общо разпространение, разпространение в България, описание, издавани звуци, местообитания, размножаване, възраст и размножаване на затворено, хранене, особености и поведение, легенди и поверия, стопанско значение, природозащитен статус. За всеки вид е представена и карта, показваща разпространението му в България. Тук авторът се е престарал, като е показал разпространението и на полярната сова и ястребовата сова, които още никога у нас не е наблюдавал. За блатната сова пък е “уточнено”, че у нас “Може да се наблюдава ... до 800 м надм. в.”. Въпреки изобилната и в нашата научна литература информация, прави впечатление, че не са ползвани много сведения, които съществено биха допълнили данните, често заимствани от чуждестранни източници. Това личи и от сравнително краткия списък на ползваната литература. В книгата са допуснати множество грешки от коректорски характер, най-честите от които са пропуснати препитателни знаци или неправилното членуване в мъжки род ед. ч. Непонятно защо един вид, *Glauclidium passerinum*, в книгата е споменат с две имена – врабчова сова и врабчева кукумявка. Подвида “*gutatta*” на забулена сова и изписан “*gutata*”. Допуснати са и някои стилови и фактически грешки. Те биха могли да се избегнат, ако книгата беше представена на рецензент и научен редактор, каквито очевидно няма. “Совите в България” е издадена едновременно на два езика. Половината от тиража е на английски и ще се разпространява в чужбина. Появяването на поредната книга за птиците у нас, разпространяваща знания и призоваваща за тяхното опазване е факт, който безспорно заслужава да бъде приветстван.